

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, יח' באלול, תשע"ח
28 באוגוסט 2018
259/2018

הכנסות והוצאות מלכ"רים 2017-2015

Income and Expenses of Non-Profit Institutions 2015-2017

- **תוצר המלכ"רים** היה 5.8% מהתוצר המקומי הגולמי בשנת 2017, ו-5.7% בשנים 2015-2016.
- ממצאי הסקר המקיף האחרון לשנת 2015, עולה שבשנת 2015 **סך ההכנסות** השוטפות של מגזר המלכ"רים היה 137.4 מיליארד ש"ח. 50.0% מכלל הכנסות המלכ"רים היו מהעברות ממשלה, 34.1% ממכירת שירותים, 6.8% מתרומות ממשקי בית מעסקים וממלכ"רים בארץ, 8.4% מתרומות מחו"ל ועוד 0.7% מהכנסות מריבית.
- בשנת 2015 **סך ההוצאות** השוטפות של מגזר מלכ"רים היה 142.8 מיליארד ש"ח. חלקה של עלות העבודה מסך ההוצאות היה הגבוה ביותר בתחום החינוך והמחקר (55%), והנמוך ביותר בתחום הפילנתרופיה וההתנדבות (12%).
- בשנת 2015 היו 459 אלף משרות שכיר במגזר המלכ"רים ומרביתן התרכזו בתחום החינוך והמחקר (49.3%). באותה שנה היו גם 493 אלף מתנדבים, ומרביתם עבדו בתחום הרווחה (32.9%).

לנתוני התרשימים להסברים והגדרות

סקר המלכ"רים מקיף את כל המלכ"רים (מוסדות ללא כוונת רווח) המאוגדים כעמותות, חברות לתועלת הציבור, אגודות עותומניות או הקדשות בישראל אשר יש להם פעילות כלכלית. בהתאם להגדרת החשבונות הלאומיים, מלכ"רים מוגדרים כ"יחידות משפטיות או יחידות חברתיות שנוסדו במטרה לייצר מוצרים ו/או לספק שירותים. התמורה עבור מוצרים ושירותים אלו לא יכולה להיות מקור הכנסה, רווח, או רווח פיננסי ליחידות שהקימו אותם, שממנות אותם, או ששולטות בהם." (System of National Accounts, 2008).

בהתאם לסיווג הבין-לאומי שפותח באוניברסיטת ג'ון הופקינס (ICNPO), המלכ"רים מסווגים ל-11 תחומי פעילות: 1. תרבות, בידור וספורט 2. חינוך ומחקר 3. בריאות 4. רווחה 5. איכות הסביבה 6. שיוך ופיתוח 7. ארגוני סגור ופוליטיקה 8. פילנתרופיה והתנדבות 9. ארגונים בין-לאומיים 10. דת 11. איגודים מקצועיים. ממצאי הסקר האחרון מתייחסים לשנת 2015. הנתונים לשנים 2016-2017 הם אומדנים מוקדמים.

לתשומת לב הציבור:

1. בנתונים המפורסמים בהודעה זו מוצגות הכנסות והוצאות שוטפות בלבד, ללא הכנסות הון והשקעות. יש לציין שבהודעות קודמות הנתונים עד 2012 כללו גם הכנסות הון.
2. החל משנת 2013 מוסדות חינוך לגילי 0-3 אינם כלולים בשירותי רווחה אלא בחינוך ומחקר, בהתאם להנחיות ה-OECD.

התוצר ומספר משרות השכיר של מלכ"רים מתוך כלל המשק בשנים 2015-2017 (לוחות א-ב)
 בשנת 2017 סך התוצר הגולמי של מגזר המלכ"רים, שהוא הערך המוסף של מגזר זה למשק, היה 74.1 מיליארד ש"ח. בשנת 2017 עלה תוצר המלכ"רים (במחירים שוטפים) בשיעור של 6.0%, לעומת השנה הקודמת, ובשנת 2016 הוא עלה בשיעור של 4.7%. חלקו של תוצר המלכ"רים מן התוצר המקומי הגולמי היה 5.8% בשנת 2017, ו-5.7% בשנים 2015-2016.

לוח א - תוצר במלכ"רים ובכלל המשק, 2015-2017
 במיליוני ש"ח שוטפים

שנה	מלכ"רים*	כלל המשק	אחוז מגזר המלכ"רים מכלל המשק
2015	66,787	1,167,880	5.7
2016	69,957	1,226,592	5.7
2017	74,147	1,271,609	5.8

*ללא ערך התנדבות

בשנת 2017 היו במלכ"רים 494 אלף משרות שכיר, שהן 13.7% מכלל משרות השכיר של ישראלים המועסקים במשק (ללא עובדים זרים ועובדים מן הרשות הפלסטינית). אחוז משרות שכיר במלכ"רים מתוך כלל המשק בשנים 2015 ו-2016 היה 13.6% ו-13.5%, בהתאמה.

לוח ב - מספר משרות שכיר במלכ"רים ובכלל המשק, 2015-2017
 באלפים

שנה	מלכ"רים	כלל המשק	אחוז מגזר המלכ"רים מכלל המשק
2015	459	3,386	13.6
2016	473	3,494	13.5
2017	494	3,592	13.7

הכנסות מלכ"רים (לוח ג, תרשימים 3-1)

סך ההכנסות של מגזר המלכ"רים לשנת 2017 היה 152.9 מיליארד ש"ח. זוהי עלייה של 5.5% לעומת שנת 2016 (במחירים שוטפים), בדומה לעלייה של 5.5% בשנת 2016 לעומת 2015. על פי נתונים מהסקר לשנת 2015, סך ההכנסות של מגזר המלכ"רים בשנת 2015 היה 137.4 מיליארד ש"ח. ההכנסות הגבוהות ביותר בשנת 2015 נרשמו בתחומים בריאות (43.4% מכלל הכנסות מלכ"רים) וחינוך ומחקר (27.1%). 29.5% הנותרים התחלקו בין תשעת התחומים האחרים - מרווחה (7.8%) ועד ארגונים בין-לאומיים (0.1%).

לוח ג - הכנסות שוטפות של מלכ"רים לפי מקור מימון ותחום פעילות, 2015-2017
מיליוני ש"ח שוטפים

תחום פעילות	שנה	סך הכל	העברות ממשלה*	מכירת שירותים	הכנסות מריבית	תרומות - ממשקי בית, מעסקים וממלכ"רים בישראל**	תרומות מחו"ל***
סך הכל	2015	137,391	68,647	46,957	962	9,344	11,480
סך הכל	2016	145,006	72,907	49,308	994	9,778	12,019
סך הכל	2017	152,911	76,934	52,033	1,046	10,299	12,598
				באחוזים			
סך הכל	2015	100.0	50.0	34.1	0.7	6.8	8.4
סך הכל	2016	100.0	50.3	34.0	0.7	6.7	8.3
סך הכל	2017	100.0	50.3	34.0	0.7	6.7	8.3
סך הכל	100.0			2015			
תרבות, בידור וספורט	7.7	100	35	49	1	10	5
חינוך ומחקר	27.1	100	50	33	2	5	10
בריאות	43.4	100	70	28	0	1	1
רווחה	7.8	100	7	54	0.2	25	14
איכות הסביבה	0.2	100	11	62	0.3	23	4
שיכון ופיתוח	1.1	100	26	61	0.1	11	2
ארגוני סגור ופוליטיקה	0.7	100	12	14	0.2	40	34
פילנתרופיה והתנדבות	5.9	100	14	34	2	6	44
ארגונים בין-לאומיים	0.1	100	0	9	0.1	0	91
דת	4.1	100	25	26	0.1	28	21
איגודים מקצועיים	1.9	100	12	76	1	8	3

* כולל העברות שוטפות ממשרדי ממשלה, מרשויות מקומיות וממוסדות לאומיים.

** כולל העברות שוטפות ממשקי בית ומעסקים בארץ, וכן העברות ממלכ"רים אחרים בארץ בסך של כ-5 מיליארד ש"ח בשנת 2015.

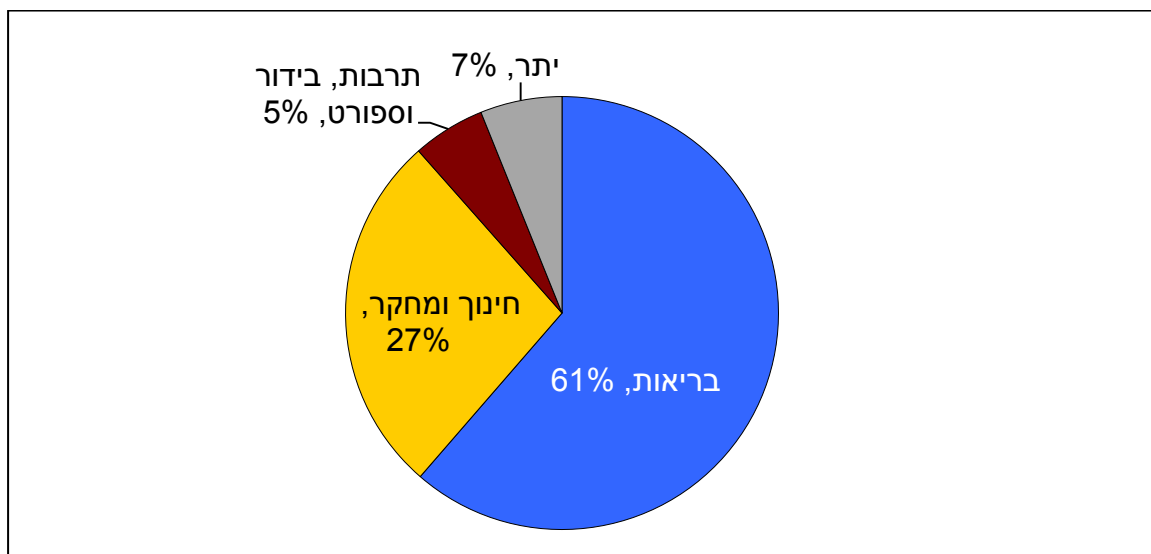
*** כולל העברות שוטפות שהתקבלו מיחידים, מעסקים וממלכ"רים בחו"ל.

ארבעת מקורות המימון העיקריים של מלכ"רים בשנת 2015 היו: העברות ממשלה (50.0% מן ההכנסות), מכירת שירותים לממשלה ולמגזר הפרטי (34.1%), תרומות ממשקי בית, מעסקים וממלכ"רים בישראל (6.8%) ותרומות מחו"ל (8.4%). החלקים היחסיים של מקורות המימון השונים במימון מלכ"רים לא השתנו כמעט בשנים 2016-2017.

מרבית העברות הממשלה למלכ"רים בשנת 2015 הופנו לתחומים בריאות (61% מהעברות הממשלה) וחינוך ומחקר (27%). בכל אחד מהתחומים האחרים התקבלו עד 5% מהעברות הממשלה. בתחומים בריאות וחינוך ומחקר, העברות הממשלה היוו 70%-ו-50% מן ההכנסות, בהתאמה. לעומתם, בתחום

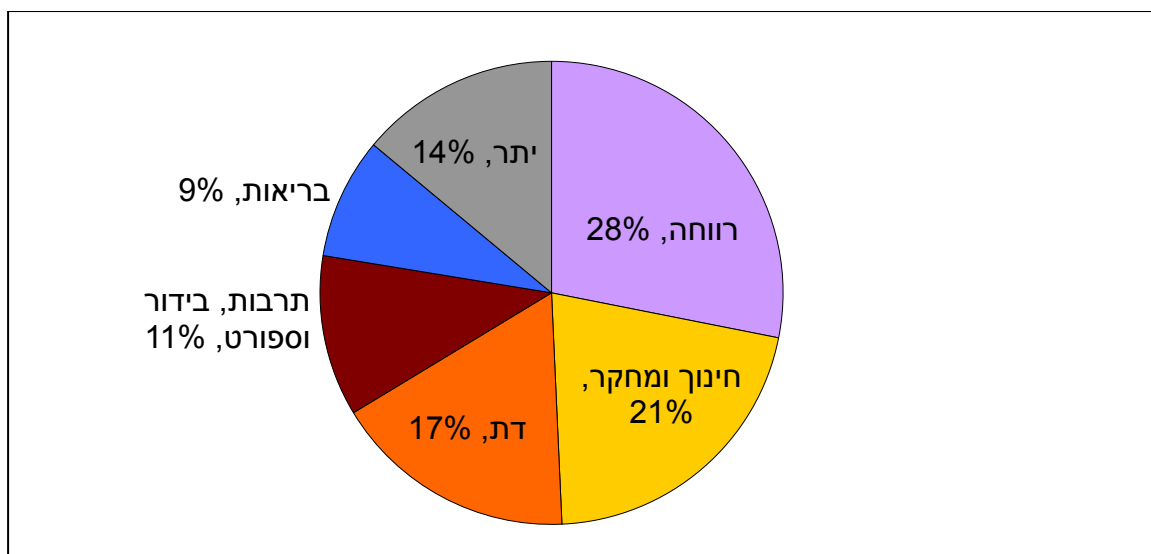
ארגונים בין-לאומיים, לא היו כלל העברות מהממשלה. ביתר התחומים העברות מממשלה נעו בין 7% ל-35% מן ההכנסות.

תרשים 1 - העברות שוטפות ממגזר ממשלה לפי תחום פעילות, בשנת 2015

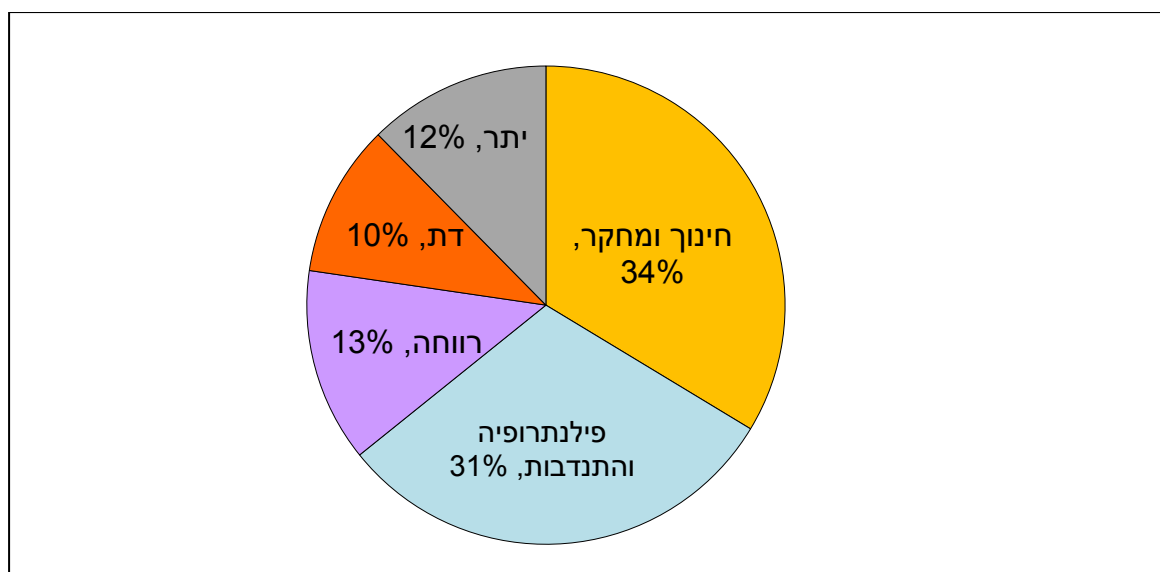

מרבית התרומות מישראל הגיעו לתחום הרווחה (28%), ומרבית התרומות מחו"ל הגיעו לתחום החינוך ומחקר (34%). עם זאת, התחומים הנסמכים בעיקר על תרומות הם ארגונים בין-לאומיים (בו סה"כ התרומות מישראל ומחו"ל היו 91% מן ההכנסות), וארגוני סגור ופוליטיקה (74%). ביתר התחומים, אחוז התרומות מן ההכנסות לא עלה על 50%. בתחום הבריאות אחוז התרומות מההכנסות היה הנמוך ביותר - 2% בלבד.

תרשים 2 - תרומות ממשקי בית, עסקים ומלכ"רים בישראל לפי תחום פעילות, בשנת 2015

תרשים 3 - תרומות מחו"ל לפי תחום פעילות, בשנת 2015

תרומות המדווחות למס הכנסה (לוח ד)

מנתוני רשות המיסים עולה, שהתרומות למלכ"רים מעסקים וממשקי בית, אשר דווחו לצורך קבלת זיכוי ממס (לפי סעיף 46 למס הכנסה) עמדו בשנת 2015 על סך של 1.8 מיליארד ש"ח. סך התרומות המדווחות עלה בשנת 2015 ב-4.3%, לעומת עלייה של 4.8% בשנה הקודמת.

לוח ד - תרומות מדווחות למס הכנסה לפי גובה תרומה, מקור ושנה, 2015-2013

שנה	גובה התרומה	סך מספר תרומות	סך כל התרומות	מספר תרומות מעסקים	סך כל התרומות מעסקים	מספר תרומות ממשקי בית	סך כל התרומות ממשקי בית
2013	סך הכל	102,791	1,631,674	13,525	806,952	89,266	824,721
2014	סך הכל	107,435	1,709,823	13,854	782,438	93,581	927,385
2015	סך הכל	107,368	1,784,195	13,981	901,847	93,387	882,348
2015	סך הכל	100	100	100	100	100	100
	עד 2,000 ש"ח	53	3	32	0.4	56	5
	2,000-10,000 ש"ח	30	8	34	2	30	14
	10,000-50,000 ש"ח	13	16	22	7	12	26
	50,000-100,000 ש"ח	2	7	5	5	1	9
	100,000-500,000 ש"ח	1	16	6	19	1	13
	500,000-1,000,000 ש"ח	0.2	7	1	10	0.1	4
	יותר מ-1,000,000 ש"ח	0.2	43	1	56	0.1	30

*הנתונים בלוח לשנים 2013-2014 הם נתונים מעודכנים בהשוואה לנתונים שפורסמו בעבר.

בשנת 2015 היו התרומות המדווחות למס הכנסה כ-41% מכלל התרומות שהגיעו למלכ"רים ממשקי בית ומעסקים בישראל. מתוכן כ-902 מיליון ש"ח התקבלו מ-13,981 עסקים, וכ-882 מיליון ש"ח התקבלו מ-93,387 משקי בית.

מרבית התרומות שהתקבלו היו תרומות הקטנות מעשרת אלפים ש"ח בשנה: 66% מתרומות עסקים ו-86% מתרומות משקי בית. ואולם החלק הגדול ביותר מסך התרומות, התקבל מתרומות גדולות יותר. כך, 56% מסך תרומות עסקים התקבלו מתרומות של יותר מ-1 מיליון ש"ח ונתרמו על ידי 1% מן התורמים העסקיים, ו-56% מסך התרומות ממשקי בית התקבלו מתרומות של יותר מחמישים אלף ש"ח, ונתרמו על ידי 2% ממשקי הבית התורמים.

הוצאות מלכ"רים (לוח ה, תרשים 4)

סך ההוצאות השוטפות של המלכ"רים בשנת 2017 עמד על 158.7 מיליארד ש"ח - עלייה של 5.4% לעומת שנת 2016, בהמשך לעלייה של 5.5% בשנת 2016 לעומת 2015.

לוח ה - הוצאות שוטפות של מלכ"רים לפי מקור מימון ותחום פעילות, 2017-2015 מיליוני ש"ח שוטפים

העברות שוטפות	הוצאות מימון	בלאי*	קניות שוטפות	עלות עבודה	סך הכל	שנה	תחום פעילות
8,445	744	9,861	66,798	56,926	142,774	2015	סך הכל
8,845	772	9,913	70,996	60,044	150,569	2016	סך הכל
9,300	814	10,075	74,478	64,072	158,740	2017	סך הכל
			באחוזים				
5.9	0.5	6.9	46.8	39.9	100.0	2015	סך הכל
5.9	0.5	6.6	47.1	39.9	100.0	2016	סך הכל
5.9	0.5	6.3	46.9	40.4	100.0	2017	סך הכל
			2015			100.0	סך הכל
1	0.4	3	52	44	100	7.9	תרבות, בידור וספורט
3	1	17	24	55	100	29.3	חינוך ומחקר
0	0.1	2	66	32	100	43.3	בריאות
13	0.5	6	38	43	100	7.6	רווחה
0.1	0.4	5	57	37	100	0.2	איכות הסביבה
0.3	0.3	2	64	33	100	1.1	שיכון ופיתוח
1	0.4	6	46	47	100	0.7	ארגוני סגור ופוליטיקה
67	0.5	3	18	12	100	4.2	פילנתרופיה והתנדבות
0.2	1	3	64	32	100	0.1	ארגונים בין-לאומיים
24	1	4	33	38	100	3.9	דת
7	1	1	62	29	100	1.7	איגודים מקצועיים

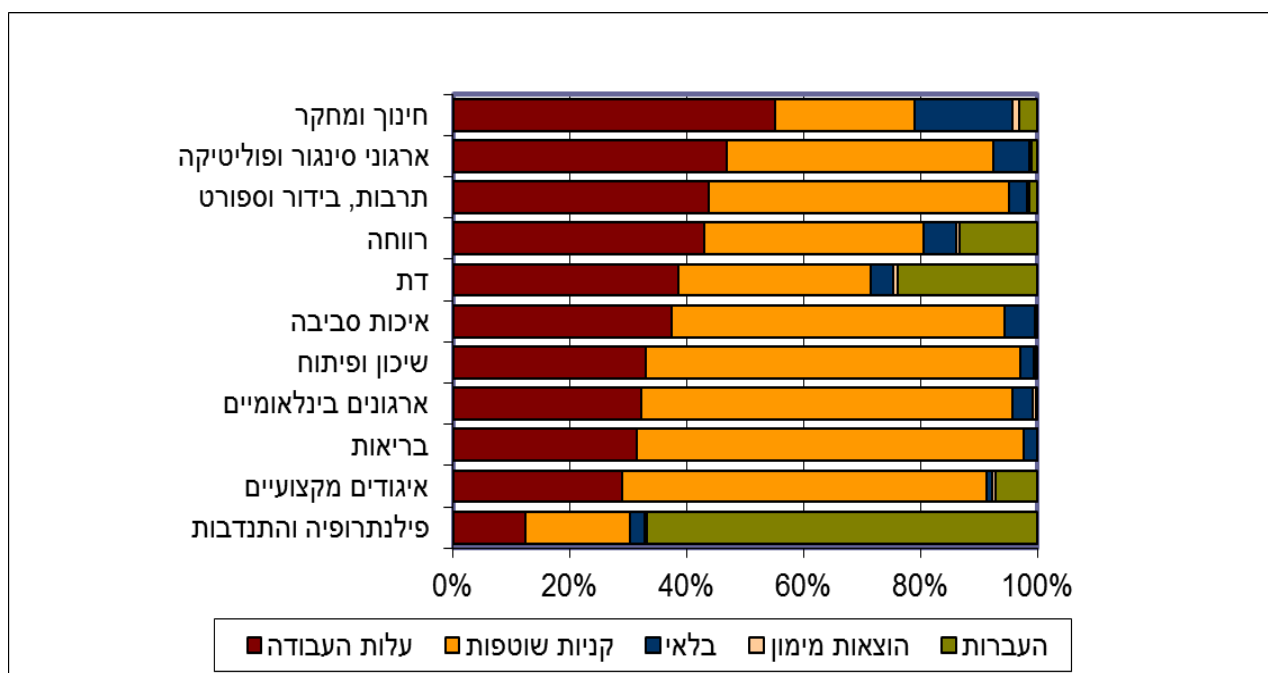
* הבלאי לא לקוח מהדוחות הכספיים אלא מחושב מנתוני החשבונות הלאומיים. בעקבות חישוב מו"פ כהשקעה, הבלאי גבוה בהרבה מהנתון שפורסם בשנים קודמות.

על פי נתונים מהסקר לשנת 2015, סך ההוצאות השוטפות של מגזר המלכ"רים בשנת 2015 היה 142.8 מיליארד ש"ח. היקף ההוצאות הגדול ביותר בשנת 2015 נרשם בתחומים בריאות (43.3%), וחינוך ומחקר (29.3%). 27.4% הנותרים מסך ההוצאות התחלקו בין תשעת התחומים האחרים, החל בתרבות בידור וספורט (7.9%), וכלה בארגונים בין-לאומיים (0.1%).

המרכיבים המרכזיים של הוצאות המלכ"רים בשנת 2015 היו קניות שוטפות (46.8% מן ההוצאות) ועלות עבודה (39.9%). יתר ההוצאות התחלקו בין העברות, בלאי והוצאות מימון. חלוקה דומה למדי הייתה גם בשנים 2016-2017.

בשנת 2015 תחומי הפעילות השונים נבדלו בדפוסי ההוצאות שלהם. מרכיב הקניות השוטפות היה הגבוה ביותר בתחום הבריאות (66% מן ההוצאות), והנמוך ביותר בתחום פילנתרופיה והתנדבות (18% מן ההוצאות). לעומת זאת, מרכיב עלות העבודה היה הגבוה ביותר בתחומים חינוך ומחקר (55% מן ההוצאות), ארגוני סנגור ופוליטיקה (47%), תרבות, בידור וספורט (44%), ורווחה (43%). ביתר התחומים מרכיב עלות העבודה נע בין 29% ל-38%, להוציא תחום פילנתרופיה והתנדבות שבו הוא היה נמוך במיוחד ועמד על 12% מן ההוצאות. תחום הפילנתרופיה ייחודי במבנה ההוצאות שלו, כיוון שבו מרכיבי הקניות ועלות העבודה נמוכים ומרכיב העברות גבוה במיוחד ועמד בשנת 2015 על 67% מן ההוצאות - לעומת עד 24% מן ההוצאות בכל יתר התחומים.

תרשים 4 - הוצאות שוטפות של מלכ"רים לפי סוג הוצאה ותחום פעילות, בשנת 2015

תעסוקה והתנדבות במלכ"רים, בשנת 2015 (לוחות ו, ז)

בשנת 2015 נאמד מספר משרות השכיר במלכ"רים ב-458,900, ומספר המתנדבים ב-493,380. מרבית משרות השכיר התרכזו בתחום חינוך ומחקר (49.3%), ואילו מרבית המתנדבים - בתחום הרווחה (32.9%).

לוח ו - משרות שכיר ומתנדבים לפי תחום פעילות, בשנת 2015

מתנדבים באחוזים	מספר מתנדבים**	משרות שכיר באחוזים	מספר משרות שכיר*	תחום פעילות
100.0	493,380	100.0	458,900	סך הכל
9.6	47,322	11.3	51,957	תרבות בידור וספורט
21.1	104,147	49.3	226,100	חינוך ומחקר
13.7	67,388	23.8	109,442	בריאות
32.9	162,106	5.7	26,058	רווחה
1.8	8,870	0.3	1,186	איכות סביבה
0.0	0	1.2	5,633	שיכון ופיתוח
7.4	36,649	1.0	4,751	ארגוני סגור ופוליטיקה
3.1	15,213	1.7	7,799	פילנתרופיה והתנדבות
6.0	29,601	0.1	281	ארגונים בין-לאומיים
2.7	13,507	4.9	22,493	דת
1.7	8,575	0.7	3,200	איגודים מקצועיים

* מעובד מתוך נתוני סקר כוח אדם.
** מעובד מתוך נתוני הסקר החברתי.

סך כל התמורה לעבודה וערך ההתנדבות במלכ"רים בשנת 2015 היה 62.3 מיליארד ש"ח. 91.4% נובעים מתמורה למשרות שכיר, ורק 8.6% נזקפים לערך העבודה בהתנדבות.

לוח ז - תמורה למשרות שכיר וערך ההתנדבות במלכ"רים לפי תחום פעילות, בשנת 2015

תחום פעילות	סך הכל במיליוני ש"ח	תמורה למשרות שכיר במיליוני ש"ח	תמורה למשרות שכיר באחוזים	זקיפה לערך העבודה בהתנדבות* במיליוני ש"ח	זקיפה לערך העבודה בהתנדבות באחוזים
סך הכל	62,276	56,927	100.0	5,349	100.0
תרבות בידור וספורט	5,375	4,962	8.7	413	7.7
חינוך ומחקר	24,487	23,132	40.7	1,355	25.3
בריאות	20,382	19,469	34.3	913	17.1
רווחה	6,544	4,636	8.1	1,908	35.8
איכות סביבה	173	113	0.2	60	1.1
שיכון ופיתוח	538	538	0.9	0	0.0
ארגוני סגור ופוליטיקה	702	454	0.8	248	4.6
פילנתרופיה והתנדבות	848	745	1.3	103	1.9
ארגונים בן-לאומיים	227	27	0.0	200	3.7
דת	2,239	2,148	3.8	91	1.7
איגודים מקצועיים	761	703	1.2	58	1.1

* מעובד מתוך נתוני סקר כוח אדם והסקר החברתי.

הסברים והגדרות

סקר הוצאות והכנסות מלכ"רים - ערך ההכנסות וההוצאות מלכ"רים נאמד על בסיס הנתונים האלה: הכנסות ממכירות, הכנסות מהעברות* שוטפות, תשלומי שכר, הוצאות שוטפות אחרות וכו'. נתונים אלה מתקבלים מסקרים המבוססים על ניתוח דוחות כספיים על הכנסות והוצאות של מדגם מלכ"רים. בשנים 1991, 2004, 2006, 2009, 2011, 2013 ו-2015 נערכו סקרים אשר הקיפו את כל המלכ"רים בישראל. ביתר השנים נערכו סקרים המקיפים את התחומים: בריאות, תרבות, חינוך ומו"פ, והחל משנת 2011 גם את תחום הרווחה. **העברות:** סכומי כסף הניתנים ללא קשר ישיר לכמות השירותים שניתנו על ידי המלכ"ר, לדוגמה: תרומות מיחידים, מענקים מקרנות או הקצבות מממשלה.

תחומי פעילות של מלכ"רים

1. תרבות בידור וספורט

מורשת תרבותית
ספרות ודברי דפוס
מוזיקה
אומנויות הבמה
אומנות פלסטית
קולנוע
תקשורת
טבע
ספורט ומשחקים
פעילות חברתית תרבותית
מכינות קדם צבאיות

2. חינוך ומחקר

ארגונים תומכים
חינוך מוקדם, יסודי ותיכונים
מעונות יום*
חינוך קדם-יסודי
חינוך יסודי
חינוך תיכונים עיוני
חינוך תיכונים מקצועי
אוניברסיטאות
מכללות אקדמיות
מכללות לא אקדמיות
מכללות אקדמיות לחינוך
מכללות לא אקדמיות לחינוך
מכינות קדם-אקדמיות
לימודי מבוגרים
בתי ספר תורניים
מחקר ופיתוח בתחום רפואה
מחקר ופיתוח בתחום מדעי הטבע וההנדסה
מחקר ופיתוח בתחום מדעי החברה
מחקר ופיתוח בתחום מדעי הרוח

3. בריאות

קופות חולים
בתי חולים לשיקום ובתי חולים כלליים
בתי חולים למחלות ממושכות
בתי חולים לבריאות הנפש
בריאות הנפש עם מגורים

בריאות - המשך

התערבות פסיכולוגית ופסיכיאטרית
מרפאות חוץ
שירותים נלווים
רפואת שיניים
רפואה מונעת ובריאות הציבור
חינוך לבריאות
תשתיות בריאות

4. רווחה

בתי אבות
רווחת הילד
רווחת הנוער
שירותים למשפחה
שירותים למוגבלים
שירותים לאוכלוסייה הבוגרת
עזרה עצמית והדדית
אסונות טבע
מקלטים זמניים
עזרה למהגרים ולפליטים
תמיכה בחיילים ובשוטרים
סיוע לנפגעי תקיפה מינית
סיוע כספי לנזקקים
עזרה בעין לנזקקים

5. איכות סביבה

סביבה
הגנה על בעלי חיים
טיפול במי קולחים

6. שיכון ופיתוח

פיתוח עירוני ואזורי
שיכון ובינוי
הכשרה ותעסוקה

7. ארגוני סינגור ופוליטיקה

ארגוני סינגור וחברה אזרחית
ארגונים אתניים
ארגוני הסברה
בטיחות ושירותים משפטיים
ארגונים פוליטיים לא מפלגתיים

8. פילנתרופיה והתנדבות

פילנתרופיה תרבות
פילנתרופיה חינוך
פילנתרופיה בריאות
פילנתרופיה רווחה
פילנתרופיה סביבה, שיכון וסנגור.
פילנתרופיה כללית
פילנתרופיה דת
פילנתרופיה מו"פ
מקדמי פילנתרופיה

9. ארגונים בין-לאומיים

ארגונים בין-לאומיים

10. דת

בתי כנסת
ארגוני דת יהודיים
ארגוני פולחן לא יהודיים
ארגוני דת לא יהודיים

11. איגודים מקצועיים

איגודי מסחר ועסקים
אגודות מקצועיות - קידום ידע מקצועי
איגודי עובדים

*החל משנת 2013 מוסדות חינוך לגילי 0-3 אינם כלולים בשירותי רווחה אלא בחינוך, בהתאם להנחיות ה-OECD.